

અટકાયતમાં હો ત્યારના તમારા અધિકારો યાદ રાખો

ઈંગ્લેંડ અને વેલ્સના કાયદા હેઠળ આ નોટીસમાંના અધિકારો તમને મળશે જ તેની ખાતરી છે અને તે ફોજદારી કાર્યવાહીના કામોમાં તમને માહિતી મેળવવાનો અધિકાર છે તેને લગતા યૂરોપિયન યૂનિયન આદેશ 2012/13નું અનુપાલન કરે છે.

પોલિસ સ્ટેશનમાં તમારા અધિકારો વિષે આ પૃષ્ઠ ઉપર ટુંકમાં માહિતી આપવામાં આવેલ છે.
આ પછીના પૃષ્ઠોના ફ્કરા 1 થી 11માં વધુ માહિતી આપવામાં આવેલ છે.
પૂરી વિગતો પોલિસની આચારસંહિતા સી.માં આપવામાં આવેલ છે.

1. જ્યારે તમે પોલીસ સ્ટેશનમાં હો ત્યારે તમે ઈચ્છતા હો કે એક વકીલ તમારી મદદ કરે તો પોલીસને તેની જાણ કરો. આ મફત છે.
2. જો તમે ક્યાં છો તેની કોઈને જાણ કરવા માંગતા હો તો પોલીસને તેની જાણ કરો. આ મફત છે.
3. જો તમે પોલીસના નિયમો જોવા માંગતા હો – જેને કોડ ઓફ પ્રેક્ટિસ (આચારસંહિતા) કહેવામાં આવે છે – તો પોલીસને તેની જાણ કરો.
4. જો તમને તબીબી મદદની જરૂર હોય તો પોલીસને તેની જાણ કરો. જો તમને બીમાર હોવાની લાગણી થતી હોય અથવા ઈજા થયેલ હોય તો પોલીસને જાણાવો. તબીબી મદદ મફત છે.
5. જો તમને એક ગુનાની શંકા વિષે સવાલો પૂછવામાં આવે, તો તમારે કંઈ પણ કહેવું જ જોઈએ તેમ જરૂરી નથી. છતાંપણ, જો તમને કોઈ સવાલો પૂછવામાં આવે ત્યારે તમે કોઈ બાબત ન જાણાવો અને કોર્ટમાં બચાવ માટે તેની ઉપર આધાર રાખો તો તમારા બચાવમાં નુકશાન થઈ શકે છે. તમે જે પણ કહેશો તેને પૂરાવા તરીકે રજૂ કરવામાં આવશે.
6. પોલીસે તેઓના વિચારે તમે જે ગુનો કર્યો છે તે વિષે અને શા માટે તમારી ધરપકડ કરવામાં આવી છે અને શા માટે તમે અટકાયતમાં છો તેની તમને જાણ કરવી જ જોઈએ.
7. પોલીસે તમને અથવા તમારા વકીલને તમારી શા માટે ધરપકડ કરવામાં આવી છે અને શા માટે અટકાયતમાં છો તથા પોલીસ સ્ટેશનમાં તમે ગાળેલ સમયને લગતી નોંધો અને દસ્તાવેજો જોવા દેવા જ પડશે.
8. જો તમને એક ઈન્ટરપ્રિટરની જરૂરીયાત હોય તો પોલીસે તેની વ્યવસ્થા કરવી જ જોઈએ. તમે અમુક દસ્તાવેજોનું ભાષાંતર પણ કરાવી શકો છો. આ મફત છે.
9. જો તમે બ્રિટિશ ન હો અને તમારી એમ્બેસી અથવા કોન્સ્યુલેટનો સંપર્ક સાધવા માંગતા હો અથવા તમારી અટકાયત થયેલ છે તેની તેઓને જાણ કરવા માંગતા હો તો પોલીસને તેની જાણ કરો. આ મફત છે.
10. પોલીસે તમને જાણાવવું જ પડશે કે તેઓ તમને કેટલા સમય સુધી અટકાયતમાં રાખી શકે છે.
11. જો તમારી ઉપર આરોપ મુકવામાં આવે અને તમારો કેસ કોર્ટમાં જાય, તો તમારી અથવા તમારા વકીલ પાસે અધિકાર છે કે કોર્ટની સુનાવણી પહેલા તમે સરકારી વકીલના પૂરાવા જોઈ શકો.

જો તમે આ કોઈ પણ અધિકારો વિષે ચોક્કસ ન હો તો પોલીસ કસ્ટડી ઓફિસરને તેની જાણ કરો.

Home Office

Legal Aid
Agency

The Law Society

પોલીસે તમારી સાથે કેવો વ્યવહાર કરવો જોઈએ અને કેવી રીતે તમારી સંભાળ રાખવી જોઈએ તેને લગતી માહિતી માટે ટુંકમાં આપવામાં આવેલ માહિતી પછીના પાના જુઓ.

અધિકારો અને હક્કોને લગતી આ નોટીસનું પ્રરુપ 2 જૂન 2014ના દિવસથી અમલમાં છે.

કૃપયા આ માહિતી તમારી પાસે રાખો અને શક્ય હોય તેટલી જલદી તેને વાંચો. તમે જ્યારે પોલીસ સ્ટેશનમાં હશો ત્યારે નિર્ણય લેવામાં તેનાથી તમને મદદ થશે.

1. તમને મદદ કરવા માટે વકીલની મદદ માંગવી

- એક વકીલ તમને કાયદા વિષે મદદ અને સલાહ પૂરી પાડી શકે છે.
- તમે જો વકીલની સાથે વાત કરવાની માંગ કરશો તો તેનાથી એવું નહીં દેખાય કે તમે કંઈક ખોટું કામ કર્યું છે.
- પોલીસ કસ્ટડી ઓફિસરે તમને પૂછવું જ જોઈએ કે તમારે કાનૂની સલાહ જોઈએ છે કે નહીં. તે મફત છે.
- પોલીસે કોઈ પણ સમયે, દિવસ અથવા રાતના, તમે જ્યારે પોલીસ સ્ટેશનમાં હો ત્યારે તમને વકીલ સાથે વાત કરવા દેવી પડશે.
- જો તમે કાનૂની સલાહની માંગણી કરી હોય તો સામાન્યરીતે તમને જ્યાં સુધી એક વકીલ સાથે વાતચીત કરવાની તક ન મળે ત્યાં સુધી પોલીસને તમારી સાથે વાતચીત કરવાની પરવાનગી નથી. જ્યારે પોલીસ તમને સલાહ પૂછે ત્યારે એક વકીલ તમારી સાથે ઓરડામાં બેસે તેવી માંગ તમે કરી શકો છો.
- જો તમે પોલીસને કહેશો કે તમારે કાનૂની સલાહ નથી જોઈતી અને ત્યાર બાદ તમારો વિચાર બદલો, તો પોલીસ કસ્ટડી ઓફિસરને તેની જાણ કરો કે જેઓ તમને એક વકીલનો સંપર્ક સાધવામાં મદદ કરશે.
- જો એક વકીલ ન આવે અથવા પોલીસ સ્ટેશનમાં તમારો સંપર્ક ન કરે, અથવા તમારે ફરીથી એક વકીલ સાથે વાતચીત કરવાની જરૂર પડે, તો પોલીસને ફરીથી તેઓનો સંપર્ક કરવા માટે કહો.

કેટલીક ઓછી ગંભીર બાબતો માટે મફત કાનૂની સલાહ:

- કેટલાક ઓછી ગંભીર બાબત હોય તેવા કેસોમાં મફત કાનૂની સલાહ ક્રિમિનલ ડિફેન્સ સર્વિસ (સી.ડી.એસ) ડાઈરેક્ટ મારફ્ટ ટેલિફોન ઉપર સલાહ પૂરતી સીમત છે, સિવાયકે સીમીત અપવાદો લાગુ પડે કે જ્યારે વકીલે પોલીસ સ્ટેશનમાં આવવું જોઈએ, જેવાકે:
  - ~ પોલીસે તમને એક ગુન્હા વિષે સલાહ પૂછવા હોય અથવા બનાવ આંખે જોયેલ હોય તેવા સાક્ષિ માટે ઓળખનો પ્રબંધ કરવો હોય.
  - ~ તમારે “યોગ્ય વયસ્ક વ્યક્તિ” મારફ્ટ મદદની જરૂર હોય. “જે વ્યક્તિઓને મદદની જરૂર હોય” વિભાગ જૂઓ.
  - ~ તમે ટેલિફોન ઉપર વાતચીત ન કરી શકતા હો, અથવા
  - ~ તમે પોલીસ મારફ્ટ ગંભીર દુર્વ્યવહારનો આરોપ મૂકતા હો.

ક્યારે સી.ડી.એસ ડાઈરેક્ટ મારફ્ટ કાનૂની સલાહ ફક્ત ટેલિફોન ઉપર સીમીત નથી:

- તમે જાણતા હો તે વકીલ સાથે વાતચીત કરવા માટે તમે માંગ કરી શકો છો અને જો તેઓ લિગલ એઈડનું કામ કરતા હોય તો તમારે પૈસા નહીં ચૂકવવા પડે. જો તમે વકીલને ન જાણતા હો અથવા તમે જે વકીલને જાણતા હો તેનો સંપર્ક ન કરી શકાતો હોય, તો તમે એક ડ્યૂટી સોલિસિટર (ફરજ ઉપર હોય તેવા વકીલ) સાથે વાતચીત કરી શકો છો. તે મફત છે.
- ડ્યૂટી સોલિસિટરનું પોલીસ સાથે કંઈ જ લાગતું વળગતું નથી.

મફત કાનૂની સલાહની વ્યવસ્થા કરવી:

- પોલીસ ડિફેન્સ સોલિસિટર કોલ સેન્ટર (ડી.એસ.સી.સી)નો સંપર્ક સાધશે. ડી.એસ.સી.સી કાનૂની સલાહ આપવા માટેની વ્યવસ્થા કરશે, ક્યાંતો સી.ડી.એસ ડાઈરેક્ટ મારફત, અથવા તમે જે વકીલની માંગ કરી હોય તેઓ મારફત, અથવા ડ્યૂટી સોલિસિટર મારફત.
- ડી.એસ.સી.સી અને સી.ડી.એસ ડાઈરેક્ટ સ્વતંત્ર સેવાઓ છે કે જેઓ મફત કાનૂની સલાહની વ્યવસ્થા કરવા માટે જવાબદાર છે અને તેઓનું પોલીસ સાથે કંઈ જ લાગતુ વળગતુ નથી.

જો તમે જાને કાનૂની સલાહ માટે પૈસા ચૂકવવા માંગતા હો:

- દરેક કીસ્સામાં જો તમે ઈચ્છતા હો તો કાનૂની સલાહ માટે પૈસા ચૂકવી શકો છો.
- જ્યારે કાનૂની સલાહ સી.ડી.એસ ડાઈરેક્ટ મારફત ટેલીફોન ઉપર સલાહ પૂરતી જ સીમીત હોય તો પણ તમે ઈચ્છો તો તમારી પસંદગીના વકીલ સાથે વાતચીત કરી શકો છો, પરંતુ તેને માટેની ચૂકવણી લિગલ એઈડ મારફત નહીં કરવામાં આવે અને કદાચ તમને તે માટે પૈસા ચૂકવવાનું કહેવામાં આવે. ડી.એસ.સી.સી તમારા વતી તમારા પોતાના વકીલનો સંપર્ક સાધશે.
- તમે ટેલીફોન ઉપર તમારી પસંદગીના વકીલ સાથે વાતચીત કરવા માટે અધિકાર ધરાવો છો અથવા તેઓ કદાચ તમને મળવા માટે પોલીસ સ્ટેશને આવવાનું નક્કી કરે.
- જો તમારી પસંદગીના વકીલનો સંપર્ક ન સાધી શકાય, તો પોલીસ હજુ પણ ડી.એસ.સી.સીનો સંપર્ક સાધી શકશે અને એક ડ્યૂટી સોલિસિટર પાસેથી મફત કાનૂની સલાહ મેળવવાની વ્યવસ્થા કરી શકશે.

2. કોઈને જાણાવવું કે તમે પોલીસ સ્ટેશનમાં છો.

- તમે પોલીસ સ્ટેશનમાં છો તેવી જાણ કરવાની જરૂર હોય તેવી વ્યક્તિનો સંપર્ક સાધવા માટે તમે પોલીસને કહી શકો છો. તે મફત છે.
- તેઓ શક્ય હશે તેટલી જલદી કોઈનો તમારા માટે સંપર્ક સાધશે.

3. આચાર સંહિતા જોવી

- આચાર સંહિતા તમે પોલીસ સ્ટેશનમાં હો ત્યારે પોલીસ શું કરી શકે છે અને શું નથી કરી શકતી તેને લગતા નિયમો છે. તેમાં આ નોટિસમાં ટુંકમાં આપવામાં આવેલ અધીકારોની વિગતો સામેલ છે.
- પોલીસ તમને આચાર સંહિતા વાંચવા દેશે પરંતુ તમે તે એટલો લાંબો સમય સુધી નહીં વાંચી શકો કે જેથી તમે કાયદાનો ભંગ કર્યો છે કે નહીં તેની તપાસ કરવાના પોલીસના કામમાં રોક લાગે.
- જો તમારે આચાર સંહિતા વાંચવી હોય, તો પોલીસ કસ્ટડી ઓફિસરને તેની જાણ કરો.

4. જો તમારું આરોગ્ય સારું ન હોય અથવા તમને ઈજા થયેલ હોય તો તબીબી મદદ મેળવવી

- જો તમને બીમાર હોવાની લાગણી થાય અથવા દવાની જરૂર હોય અથવા તમને ઈજા થયેલ હોય તો પોલીસને તેની જાણ કરો. તેઓ ડોક્ટર અથવા નર્સને બોલાવશે અથવા આરોગ્ય સંભાળના એક વ્યવસાયીકને બોલાવશે અને તે મફત છે.
- તમને કદાચ તમારી પોતાની દવા લેવા માટેની મંજૂરી આપવામાં આવશે પરંતુ પોલીસે પહેલા તે વિષે પૂછપરછ કરવી પડશે. સામાન્યરીતે નર્સ તમને પહેલા જોશે, પરંતુ જો તમને જરૂર હશે તો પોલીસ એક ડોક્ટર બોલાવશે. તમે બીજા કોઈ ડોક્ટર તમને તપાસે તેવી માંગ કરી શકો છો પરંતુ તમારે તે માટે પૈસા ચૂકવવા પડશે.

5. ચૂપ રહેવા માટેનો અધિકાર

જો તમને એક ગુનાની શંકા વિષે સવાલો પૂછવામાં આવે, તો તમારે કંઈ પણ કહેવું જ જોઈએ તેમ જરૂરી નથી.

છતાંપણ, જો તમને કોઈ સવાલો પૂછવામાં આવે ત્યારે તમે કોઈ બાબત ન જાણાવો અને કોર્ટમાં બચાવ માટે તેની ઉપર આધાર રાખો તો તમારા બચાવમાં નુકસાન થઈ શકે છે.

તમે જે પણ કહેશો તેને પૂરાવા તરીકે રજૂ કરવામાં આવશે.

6. તમે ક્યો ગુનો કર્યો છે તેની શંકા છે તે વિષે અને શા માટે તમારી ધરપકડ કરવામાં આવી છે અને શા માટે તમે અટકાયતમાં છો તે વિષે જાણવું

- પોલીસે તેઓના વિચારે તમે ક્યો ગુનો કર્યો છે તેના પ્રકાર વિશે તમને જાણ કરવી જ જોઈએ. આમાં તેઓના વિચારે તે ક્યાં અને ક્યારે થયો હતો તે સામેલ હોવું જોઈએ.
- પોલીસે તમને કહેવું જ જોઈએ કે શા માટે તેઓ વિચારે છે કે તમે ગુનો કર્યો છે અને શા માટે તેઓના વિચારે તમારી ધરપકડ કરવાની જરૂર હતી.
- પોલીસ સ્ટેશનમાં, પોલીસે તેઓના વિચારે તમારી અટકાયત શા માટે જરૂરી છે તે વિશે તમને જાણ કરવી જ જોઈએ.
- કોઈ પણ ગુના વિષે તમને કોઈ પણ સવાલો પૂછવામાં આવે તે પહેલાં પોલીસે તમે શું કર્યું છે તે વિષે પૂરતી માહિતી તમને અથવા તમારા વકીલને આપવી જ જોઈએ કે જેથી તમે તમારો બચાવ કરી શકો, પરંતુ એવા સમયે નહીં કે જ્યારે પોલીસની તપાસમાં નુકસાન થાય.
- આ પોલીસના વિચારે તમે કર્યા હોય તેવા અન્ય કોઈ પણ ગુનાને લાગુ પડે છે.

7. તમારી ધરપકડ તથા અટકાયતને લગતી નોંધો અને દસ્તાવેજો જોવા.

- જ્યારે પોલીસ સ્ટેશનમાં તમારી અટકાયત થયેલ હોય, ત્યારે પોલીસે :
  - ~ તમારી કસ્ટડીની નોંધમાં કારણ અને તમારી ધરપકડની જરૂરીયાત વિષે અને તેઓના વિચારે શા માટે તમારી અટકાયત જરૂરી છે તેની નોંધ લખવી પડશે.
  - ~ તમને અને તમારા વકીલને આ નોંધો જોવા દેવી પડશે. પોલીસ કસ્ટડી ઓફિસર આ માટેની વ્યવસ્થા કરશે.
- આ પોલીસના વિચારે તમે અન્ય કોઈ ગુના કર્યા હોય તેને લાગુ પડે છે.
- પોલીસે તમને તથા તમારા વકીલને તમારી ધરપકડ અને અટકાયત કાયદેસરની છે કે નહીં તેને અસરકારકરૂપે પડકારવા માટે આવશ્યક વસ્તુઓ અને દસ્તાવેજો સુધી પહોંચ આપવી જ પડશે.

8. તમને મદદ કરવા માટે ઈન્ટરપ્રિટર (દુભાષિયા) બોલાવવા અને અમુક દસ્તાવેજોનું ભાષાંતર પૂરૂ પાડવુ

- જો તમે અંગ્રેજી ન બોલી શકતા હો અથવા ન સમજી શકતા હો તો પોલીસ તમારી મદદ કરવા માટે તમારી ભાષા બોલતી કોઈ વ્યક્તિની વ્યવસ્થા કરશે. આ મફત છે.
- જો તમે બધીર (બહેરા) હો અથવા બોલવામાં મુશ્કેલી ધરાવતા હો, તો પોલીસ બ્રિટિશ સાઈન લેંગ્વેજ ઈંગ્લિશ ઈન્ટરપ્રિટરની તમારા માટે વ્યવસ્થા કરશે. આ મફત છે.
- જો તમે ઈંગ્લિશ સમજતા અથવા બોલતા ન હો, તો પોલીસ તમને શા કારણે તેઓ હવાલામાં રાખી રહ્યા છે અને તમારી ઉપર કોઈ વિધિસર આરોપ મુકવામાં આવ્યો હોય તો તે વિષે એક ઈન્ટરપ્રિટરની તમારી સાથે વાતચીત કરાવશે. પોલીસ તમને હવાલાતમાં રાખવાનો નિર્ણય કરે ત્યારે દરેક વખતે તેઓએ આમ કરવુ પડશે.
- તમને હવાલાતમાં રાખવાના દરેક નિર્ણય બાદ અને તમને કોઈ પણ ગુના માટે ચાર્જ કરવામાં આવ્યા હોય (વિધિસર આરોપ મુકવામાં આવ્યો હોય) તે બાદ, પોલીસે તમને તમારી પોતાની ભાષામાં તમને શા માટે હવાલાતમાં રાખવામાં આવ્યા છે અને જે ગુના માટે તમને ચાર્જ કરવામાં આવ્યા હોય તેની નોંધ આપવી જ પડશે, સિવાયકે આમ ન કરવા પાછળ કોઈ ખાસ કારણ હોય. આ નીચે પ્રમાણે છે:
  - ~ જો તમે નક્કી કરો કે તમારે તમારો બચાવ કરવા માટે નોંધની જરૂર નથી કારણકે તમને શું થઈ રહ્યું છે તે વિષે અને જો તમે નોંધ માટેના તમારા હકને જતો કરશો તો તેનું પરિણામ શું હશે તે વિષે પૂરેપૂરી સમજ પડી રહી છે અને પોલીસે તમને તે વિષે નિર્ણય કરવા માટે એક વકીલની મદદ માંગવા દીધી હોય. તમારે લેખિત સંમતિ આપવી પડશે.
  - ~ જો તમારો બચાવ કરવા માટે
  - ~ અને શું થઈ રહ્યું છે તે વિષે પૂરેપૂરી સમજ માટે લેખિત ભાષાંતરના બદલે એક દુભાષિયા મારફત મૌખિક ભાષાંતર અથવા ટુંકમાં માહિતી પૂરતી હોય અને કસ્ટડી ઓફિસર તે માટે મંજૂરી આપે.
- જ્યારે પોલીસ તમને સવાલો પૂછશે અને એક ઓડીયો રેકોર્ડિંગ ના કરે, ત્યારે ઈન્ટરપ્રિટર તમને પૂછવામાં આવતા સવાલો અને તમારા જવાબોની તમારી પોતાની ભાષામાં નોંધ કરશે. તમે તેની ઉપર સાચી નોંધ તરીકે સહી કરો તે પહેલા તેને તપાસી શકશો.
- જો તમારે પોલીસને બયાન આપવુ હોય, તો ઈન્ટરપ્રિટર તે બયાનની નકલ તમારી પોતાની ભાષામાં કરશે કે જેથી તમે તેને તપાસી શકશો અને તેની ઉપર તે બયાન સાચુ છે તે જણાવવા સહી કરી શકશો.
- તમે આ નોટિસના એક ભાષાંતર માટે પણ હકદાર છો. જો ભાષાંતર ઉપલબ્ધ ન હોય તો તમને એક દુભાષિયા મારફત આ માહિતી આપવી જ જોઈએ અને કોઈ પણ પ્રકારની અનુચિત ઢીલ વગર ભાષાંતર પૂરૂ પાડવુ જોઈએ.

9. તમારા એમ્બેસી અથવા કોન્સુલેટનો સંપર્ક સાધવો.

જો તમે બ્રિટિશ ન હો, તો તમે પોલીસને તમારા હાઈ કમીશન, એમ્બેસી અથવા કોન્સુલેટનો તમે ક્યાં છો અને તમે શા માટે પોલીસ સ્ટેશનમાં છો તેની જાણ કરવા માટે સંપર્ક સાધવા માટે જણાવી શકો છો. તેઓ તમારી એકાંતમાં પણ મુલાકાત લઈ શકે છે અથવા વકીલ તમને મળવા આવે તે માટે વ્યવસ્થા કરી શકે છે.

10. કેટલા લાંબા સમય સુધી તમને અટકાયતમાં રાખી શકાશે?

- સામાન્યરીતે તમને 24 કલાકો સુધી આરોપ મૂક્યા વગર હવાલાતમાં રાખી શકાશે. આ સમય લંબાવી પણ શકાય છે પરંતુ ફક્ત ગુનો ક્લાઉન કોર્ટમાં જજ અને જ્યૂરી મારફત સાંભળી શકાય તેવો હોય તો જ અને પોલીસ સુપરીટેન્ડન્ટ અથવા કોર્ટ તે માટે મંજૂરી આપે તો જ. 36 કલાકો પછી ફક્ત કોર્ટ જ પોલીસને આરોપ મૂક્યા વગર તમારી અટકાયત ચાલુ રાખવા માટે વધુ સમય માટે પરવાનગી આપી શકે છે.
- અમુક સમયના ગાળે સિનિયર પોલીસ ઓફિસરે (ઉપરી પોલીસ અધિકરીએ) તમને હજુ પણ પોલીસ સ્ટેશનમાં રાખવાની જરૂર છે કે નહીં તેની ઉપર નજર કરવી પડશે. આને રીવ્યુ કહેવામાં આવે છે. સિવાયકે તમારી તબિયત સારી ન હોય, તમારી પાસે આ નિર્ણય વિષે મંતવ્ય આપવાનો અધિકાર છે. તમારા વતી તમારા વકીલ પાસે પણ આ વિષે મંતવ્ય આપવા માટેનો અધિકાર છે.
- જો રીવ્યુ ઓફિસર તમને છોડે નહીં, તો તમને તે વિષે જણાવવું જ જોઈએ અને કારણ કસ્ટડીની નોંધમાં નોંધવું જ જોઈએ.
- જો તમારી અટકાયત જરૂરી ન હોય તો તમને છોડવા જ જોઈએ. જો પોલીસ ગુનાની તપાસ ચાલુ રાખવા માંગતા હોય, તો તમને જમીન ઉપર છોડી શકાશે.
- જ્યારે પોલીસ કોર્ટમાં તમારી અટકાયતને વધારવા માટે માંગ કરે:
  - ~ સુનાવણી માટે તમને કોર્ટમાં લાવવા જ પડશે.
  - ~ કોર્ટને આપવામાં આવતી પૂરાવા જણાવતી અને પોલીસ તમને શા માટે કબજામાં રાખવા માંગે છે તે વિષેની માહિતી તમને આપવી જ જોઈએ.
  - ~ તમારી પાસે કોર્ટમાં એક વકીલ હાજર હોય તે માટેનો અધિકાર છે.
  - ~ જો કોર્ટ એવું માને કે તમને કબજામાં રાખવાની જરૂર છે અને પોલીસ કાળજીપૂર્વક અને સમય બરબાદ કર્યા વગર તમારા કેસની તપાસ કરી રહ્યા છે તો જ પોલીસને તમને કબજામાં રાખવાની પરવાનગી આપવામાં આવશે.
- જો પોલીસ પાસે તમને કોર્ટમાં મોકલવા માટે પૂરતા પૂરાવા હશે, તો તમારી ઉપર પોલીસ સ્ટેશનમાં અથવા ટપાલ મારફત આરોપ મૂકવામાં આવશે અને તમારે સુનાવણી માટે કોર્ટમાં હાજર થવાનું રહેશે.

11. જો તમારો કેસ કોર્ટમાં જાય તો પૂરાવા સુધી પહોંચ

- જો તમારી ઉપર એક ગુનાનો આરોપ મુકવામાં આવે, તો તમને અથવા તમારા વકીલને તમારી વિરુદ્ધમાં જે પૂરવા છે તે તથા તમને બચાવમાં મદદ કરી શકે તેવા પૂરાવા જોવા દેવા જ પડશે. આ તમારી સુનાવણી શરૂ થાય તે પહેલાં કરવું પડશે. પોલીસ અને ક્લાઉન પ્રોસીક્યુશન સર્વિસ આ માટેની વ્યવસ્થા કરવા માટે તથા લાગતા વળગતા દસ્તાવેજો અને વસ્તુઓ સુધી પહોંચ પૂરી પાડવા માટે જવાબદાર છે.

પોલીસ સ્ટેશનમાં હોવા વિષે જાણવા લાયક અન્ય બાબતો

તમારી સાથે કેવો વ્યવહાર થવો જોઈએ અને તમારી કેવી રીતે સંભાળ રખાવી જોઈએ

તમને જ્યારે પોલીસ સ્ટેશનમાં રાખવામાં આવે ત્યારે તમે શું અપેક્ષા રાખી શકો છો તેની આ ટુંકી નોંધો છે. વધુ જાણકારી માટે આચાર સંહિતા જોવા માટે માંગ કરો. તેમાં આ દરેક વસ્તુઓ વિષે વધુ માહિતી ક્યાંથી મેળવવી તે વિષેની એક યાદી સામેલ છે. જો કોઈ સવાલો હોય તો પોલીસ કસ્ટડી ઓફિસરને પૂછો.

મદદની જરૂર હોય તેવા લોકો

- જો તમે 18 વર્ષ કરતાં ઓછી ઉમરના હો, અથવા માનસિક નિર્બળતા ધરાવતા હોય ઉદાહરણ તરીકે જો તમને શર્ષખવાની મુશ્કેલીઓ (લર્નિંગ ડિફિકલ્ટીઝ) અથવા માનસિક આરોગ્યની સમસ્યાઓ હોય તો જ્યારે પોલીસ અમુક વસ્તુઓ કરે ત્યારે તમારી સાથે કોઈ વ્યક્તિ હોય તેનો તમને અધિકાર છે. આ વ્યક્તિને “તમારી યોગ્ય વયસ્ક વ્યક્તિ” (અપ્રોપ્રિએટ અડલ્ટ) કહેવામાં આવે છે અને તેઓને આ નોટિસની એક નકલ આપવામાં આવશે.
- જ્યારે પોલીસ તમને તમારા અધિકારો વિષે અને તમને શા માટે પોલીસ સ્ટેશનમાં રાખવામાં આવ્યા છે તે જણાવે ત્યારે તમારા અપ્રોપ્રિએટ અડલ્ટ તમારી સાથે હોવા જોઈએ. જ્યારે પોલીસ તમને પોલીસની ચેતવણી વાંચી સંભળાવે ત્યારે પણ તેઓ તમારી સાથે હોવા જોઈએ.
- તમારા અપ્રોપ્રિએટ અડલ્ટ તમારા વતી એક વકીલની માંગ પણ કરી શકે છે.
- તમે જો ઈચ્છો તો રૂમમાં અપ્રોપ્રિએટ અડલ્ટની હાજરી વગર તમારા વકીલ સાથે વાતચીત કરી શકો છો.
- તમે જ્યારે પોલીસ સ્ટેશનમાં હો ત્યારે પોલીસે કદાચ નીચે જણાવેલ વસ્તુઓમાંની એક પણ કદાચ કરવી પડે. તમારા અપ્રોપ્રિએટ અડલ્ટ, સિવાયકે કોઈ ખાસ કારણો હોય, તમારી સાથે પોલીસ જો નીચેની કોઈ પણ વસ્તુઓ કરે ત્યારે સંપૂર્ણ સમય સાથે રહી શકે છે:
  - ~ તમારો ઈન્ટર્વ્યુ લે અથવા તમને એક લેખીત બયાન અથવા પોલીસની નોંધો ઉપર સહી કરવાનું કહે
  - ~ તમને તપાસવા માટે તમારા બહારના કપડાં કરતા વધુ કપડા કાઢે
  - ~ તમારા આંગળીના નિશાનો, ફોટોગ્રાફ અથવા ડિ.એન.એ અથવા અન્ય સેમ્પલો લેવામાં આવે.
  - ~ સાક્ષી મારફત ઓળખની પ્રક્રિયાને લગતા કોઈ પણ કામો કરે
- જ્યારે પોલીસ તમને વધુ સમય અટકાયતમાં રાખવા જોઈએ કે નહીં તે નક્કી કરવા તમારા કેસ ઉપર ફરીથી નજર કરે ત્યારે તમારા અપ્રોપ્રિએટ અડલ્ટને વ્યક્તિગત હાજર રહેવા અથવા ટેલિફોન ઉપર હાજર રહેવા માટેની તક આપવી જોઈએ.
- જો તમારા અપ્રોપ્રિએટ અડલ્ટ ઉપલબ્ધ હોય તો, જ્યારે પોલીસ તમારી ઉપર એક ગુનાનો આરોપ મુકે ત્યારે તેઓ હાજર હોવા જ જોઈએ.

પોલીસ સ્ટેશનમાં તમે ગાળેલ સમય વિષે વિગતો મેળવવી

- તમે જ્યારે પોલીસ સ્ટેશનમાં હો ત્યારે તમારી સાથે બને તે દરેક બાબતોની નોંધ રાખવામાં આવે છે. આને કસ્ટડી રેકોર્ડ કહેવામાં આવે છે.
- જ્યારે તમે પોલીસ સ્ટેશન છોડો ત્યારે, તમે, તમારા વકીલ અથવા તમારા યોગ્ય વયસ્ક વ્યક્તિ કસ્ટડી રેકોર્ડની એક નકલની માંગ કરી શકે છે. પોલીસે તમને શક્ય હોય તેટલી જલદી તમારા કસ્ટડી રેકોર્ડની એક નકલ આપવી પડે છે.
- તમે પોલીસ સ્ટેશન છોડો ત્યાર પછી 12 મહીનાઓ સુધીના સમયમાં તમે તમારા કસ્ટડી રેકોર્ડની એક નકલ માંગી શકો છો.

સંપર્ક જાળવી રાખવો

- વકીલની સાથે વાત કરવા અને તમને હિરાસતમાં લેવામાં આવ્યા છે તેની જાણ કરવાની સાથે સાથે સામાન્યરીતે તમને એક ફોન પણ કરવા દેવામાં આવશે.
- જો તમારે એક ફોન કરવો હોય તો પોલીને કહો.
- તમે એક પેન અને એક કાગળ માટે પણ માંગણી કરી શકો છો. તમે મુલાકાતીને મળી શકશો પરંતુ કસ્ટડી ઓફિસર તે માટે ઈનકાર કરી શકે છે.

તમારી કોઠરી

- જો શક્ય હોય તો કોઠરીમાં એકલા રાખવા જોઈએ.
- તે સ્વચ્છ, ગરમ અને ઉજાશ વાળી હોવી જોઈએ.
- તમારું બિસ્તર સ્વચ્છ અને સારી પરિસ્થિતીમાં હોવું જોઈએ.
- તમને ટોઈલેટનો વપરાશ અને અંગત સફાઈ માટેની વ્યવસ્થા પૂરી પાડવી જ જોઈએ.

કપડાં

જો તમારા પોતાના કપડાં તમારી પાસેથી લઈ લેવામાં આવ્યા હોય, તો પોલીસે તમને અન્ય કપડાં આપવા જ પડશે.

ખોરાક અને પીણાં

તમને દિવસમાં પીણાં સાથેના 3 ભોજનો પૂરા પાડવા જ જોઈએ. તમે ભોજનો વચ્ચેના સમય દરમિયાન પણ પીણાં પી શકો છો.

વ્યાયામ

જો શક્ય હોય તો દરરોજ તમને તાજી હવા માટે બહારની બાજુએ નીકળવા દેવા જોઈએ.

જ્યારે પોલીસ તમને સવાલ પૂછે ત્યારે

- ઓરડો સ્વચ્છ, ગરમ અને ઉજાશ વાળો હોવો જોઈએ.
- તમારે ઉભા ન રહેવું પડે તેમ હોવું જોઈએ
- પોલીસ ઓફિસરોએ તમને તેઓનું નામ અને તેઓનો રેંક જણાવવો જોઈએ.
- ભોજનના સામાન્ય સમયોએ તમને આરામ મળવો જોઈએ અને દરેક બે કલાકો બાદ પીણાં માટે બ્રેક મળવો જોઈએ.
- જ્યારે તમે હવાલાતમાં હો ત્યારે દર 24 કલાકમાં ઓછામાં ઓછા 8 કલાકોનો આરામ મળવો જોઈએ.

ધાર્મિક જરૂરીયાતો

જ્યારે તમે પોલીસ સ્ટેશનમાં હો ત્યારે જો તમારા ધર્મનું પાલન કરવા માટેની કોઈ જરૂરીયાત હોય તો પોલીસને તેની જાણ કરો. તેઓ જરૂરી હશે તો તમને ધાર્મિક પુસ્તકો અને અન્ય વસ્તુઓ પૂરી પાડી શકશે.

જ્યારે સામાન્ય નિયમો જુદા હોય તેવા સમયો

તમને મદદ કરવા માટે એક વકીલ મેળવવા

કેટલાક સંજોગો હોય છે કે જ્યારે પોલીસે તમને વકીલ સાથે વાતચીત કરવાનો સમય મળે તે પહેલાં તાત્કાલિક સવાલો પૂછવા પડે છે. આ પ્રકારના ખાસ સંજોગો વિષે માહિતી આચાર સંહિતામાં આપવામાં આવેલ છે. આ એવું પુસ્તક છે કે જેમાં પોલીસ તમે પોલીસ સ્ટેશનમાં હોવ ત્યારે શું કરી શકે છે અને શું નથી કરી શકતી તે જણાવવામાં આવેલ છે. જો તમે વિગતો જોવા માંગતા હો, તો તે આચાર સંહિતાના ફકરા 6.6ના કોડ સી હેઠળ છે.

એક ખાસ સમય છે કે જ્યારે પોલીસ તમને તમારા પસંદગીના વકીલ સાથે વાતચીત નહીં કરવા દે. જ્યારે આમ બને ત્યારે તમને અન્ય વકીલની પસંદગી તેઓએ કરવા દેવી પડશે. જો તમારે વિગતો જોવી હોય તો આચાર સંહિતાના કોડ સીના અનુલગ્નક બીમાં આપેલ છે.

તમે પોલીસ સ્ટેશનમાં છો તેની કોઈને જાણ કરવી

એવા ખાસ સંજોગો છે કે જ્યારે પોલીસ તમને કોઈનો પણ સંપર્ક નહીં સાધવા દે. આ ખાસ સમયો વિષે આચાર સંહિતામાં માહિતી આપેલ છે. જો તમારે માહિતી જોવી હોય તો તે આચાર સંહિતાના કોડ સીમાં અનુલગ્નક બીમાં આપેલ છે.

સ્વાસની તપાસો

જો તમને દારૂ પીધા પછી વાહન ચલાવવા માટેના ગુના હેઠળ ગિરફતાર કરવામાં આવ્યા હોય, તો તમારી પાસે એક વકીલ સાથે વાતચીત કરવા માટેનો હક છે. આ હકનો અર્થ એમ નથી થતો કે તમે વકીલ સાથે હજી વાતચીત ન કરી હોય તો પોલીસને શ્વાસ, લોહી અથવા પેશાબની તપાસ માટે સેમ્પલ આપવા માટે ના કહી શકો છો.

માનસિક આરોગ્યના અધિનિયમ 1983 હેઠળ અટકાયત

પોલીસ માનસિક આરોગ્યના અધિનિયમ હેઠળ આંકણી માટે પણ લોકોને પોલીસ સ્ટેશનમાં અટકાયતમાં રાખી શકે છે. જો તમને માનસિક આરોગ્યના અધિનિયમ હેઠળ અટકાયતમાં રાખવામાં આવેલ હોય તો તેનો અર્થ એમ નથી થતો કે તમને કોઈ ગુન્હા માટે ગિરફતાર કરવામાં આવ્યા છે.

તેનો અર્થ એમ થાય છે કે પોલીસે એક ડોક્ટર અને આંકણી કરવા માટે યોગ્યતા ધરાવતા એક માન્યતાપ્રદ માનસિક આરોગ્યના વ્યવસાયિક મારફત તમને જોવાની વ્યવસ્થા કરવી જ પડશે. તમે પોલીસ સ્ટેશનમાં આવો તેના 72 કલાકો (3 દિવસો)ની અંદર તમારી આંકણી થવી જ જોઈએ પરંતુ પોલીસ આ માટે શક્ય હોય તેટલી જલદી વ્યવસ્થા કરશે. આ સમય દરમિયાન પોલીસ કદાચ તમને વધુ યોગ્ય સ્થળે તબદીલ (ટ્રાન્સફર) કરે કે જેથી આંકણી કરી શકાય.

જ્યારે તમારી આંકણી માટે રાહ જોવાતી હોય, ત્યારે પોલીસ કદાચ માન્યતાપ્રદ આરોગ્યસંભાળના પ્રેક્ટીશનર મારફત તમારી તપાસની વ્યવસ્થા કરે. તેઓ આંકણી નથી કરી શકતા પરંતુ તમને હોય તેવી કોઈ પણ આરોગ્યની ચિંતાઓ માટે મદદ કરી શકે છે અને આંકણી શું છે તે વિષે તમને સમજાવી શકે છે.

હવાલાતના સ્વતંત્ર મુલાકાતીઓ (ઈન્ડિપેન્ડન્ટ કસ્ટડી વિઝિટર્સ)

આ કોમ્યુનિટીના એવા લોકો છે કે જેઓ અગાઉથી જાણ કર્યા વગર પોલીસ સ્ટેશનોની મુલાકાત લઈ શકે છે. તેઓને ઈન્ડિપેન્ડન્ટ કસ્ટડી વિઝિટર્સ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે અને તેઓ મરજીયાત ધોરણે કામ કરે છે એની ખાતરી કરવા માટે કે હવાલાતમાં હોય તે વ્યક્તિઓ સાથે યોગ્ય વર્તણૂક કરવામાં આવી રહી છે અને તેઓ તેઓના હક્કોનો ઉપયોગ કરી શક્યા છે.

તમારી પાસે ઈન્ડિપેન્ડન્ટ કસ્ટડી વિઝિટરને મળવાનો અધિકાર નથી અને ઈન્ડિપેન્ડન્ટ કસ્ટડી વિઝિટર તમારી મુલાકાત લે તે માટે વિનંતી કરી શકશો નહીં. જો ઈન્ડિપેન્ડન્ટ કસ્ટડી વિઝિટર તમે હવાલાતમાં હો ત્યારે તમારી મુલાકાત લે તો તેઓ પોલીસથી સ્વતંત્રપણે કામ કરતાં હશે એ તપાસવા માટે કે તમારું કલ્યાણ અને હક્કોને સલામત રખાયા છે. છતાંપણ, જો તમે તેઓ સાથે વાતચીત ન કરવાનું ઈચ્છો તો વાતચીત કરવી જરૂરી નથી.

ફરિયાદ કેવી રીતે કરવી

જો તમારી સાથે જે રીતે વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો હોય તે વિષે તમે ફરિયાદ કરવા માંગતા હો, તો કૃપયા એક ઈન્સ્પેક્ટર અથવા તેઓથી ઉંચા હોદ્દા ઉપર હોય તેવા એક પોલીસ ઓફિસર સાથે વાતચીત કરવા માટે માંગ કરો. તમને મુક્તી મળે ત્યાર બાદ પણ તમે, ઈન્ડિપેન્ડન્ટ પોલીસ કમ્પ્લેન્ટ્સ કમિશન (આઈ.પી.સી.સી) અથવા વકીલ મારફત અથવા તમારા વતી તમારા મેમ્બર ઓફ પાર્લામેન્ટ કોઈ પણ પોલીસ સ્ટેશને ફરીયાદ કરી શકે છે.